

Snusbrukere har mye høyere risiko for å få covid-19 enn andre

Foto: iStock.com

Røykere ser ikke ut til å være beskyttet mot covid-19, slik tidligere forskning har antydnet. Og snusere har hele 68 prosent høyere risiko for smitte.

De første rapportene om covid-19 som kom fra Kina, tydet på at færre røykere ble innlagt på sykehus. Noe som kunne tyde på at røykere kunne ha mindre risiko for å bli smittet.

I april 2020 antydnet til og med to franske forskere at nikotin kunne ha en beskyttende effekt mot covid-19.

I studien Tobacco use and risk of COVID-19 infection in the Finnish general population bruker forskerne tre nasjonale registre fra Finland for å undersøke sammenhengen mellom bruk av tobakk og risikoen for å ha hatt et bekreftet tilfelle av covid-19.

Data fra et representativt utvalg av nærmere 45 000 personer bosatt i Finland er med i studien.

De er samlet inn mellom oktober 2017 og mars 2018.

Forskerne delte deltakerne opp i grupper avhengig av om de røykte, snuste, brukte e-sigaretter med og uten nikotin eller om de tok nikotinerstatninger.

Denne studien ble trukket tilbake da det viste seg at forskerne hadde bånd til tobakkindustrien.

Det kom også en samlestudie i 2020 som viste at røykere hadde 33 prosent lavere risiko for å bli smittet av viruset enn ikke-røykere.

Forskere har vært overrasket over disse funnene. De har ventet at bruk av tobakk, som er den viktigste risikofaktor for død og sykdom ved luftveissykdommer, tvert imot ville øke risikoen for sykdom og død av covid-19.

Nå har forskere fra Norge, Sverige og Finland gått sammen og gjort en studie på nordiske røykere og snusere. Denne tyder ikke på at nikotin beskytter mot viruset.

Hvis det er slik at røykere er bedre beskyttet mot covid-19, burde snus komme enda bedre ut. Å snuse er tross alt mindre farlig enn å røyke.

Men denne studien viser at den relative risikoen for at en røyker skal få covid-19, er litt større enn i kontrollgruppen som hverken har røkt eller brukt snus.

De som snuser, viser seg å ha hele 68 prosent større sannsynlighet for å bli smittet av viruset enn kontrollgruppen.

For dem som bruker e-sigaretter og nikotinerstatninger, finner ikke forskerne noen forskjell.

Forskerne vet ikke hvorfor det er slik at snusere har en høyere risiko for covid-19 enn andre.

Professor Rosaria Galanti ved Karolinska Institutet i Sverige har ledet prosjektet.

Hun sier i et intervju til Dagens Nyheter at det kan handle om at de tar seg mer til munnen enn andre.

Men det gjør jo også røykere.

Forskerne tror heller at sosiale og miljømessige forhold betyr noe.

– Vi vet at de som snuser, drikker mer alkohol, sier Galanti i intervjuet.

Dette kan tyde på at de er mer sosiale og går mer på puber og andre steder der det kan være smitte, sier hun.

Snus blir først og fremst brukt i Norden, og derfor er det ikke så mange studier å sammenlikne med internasjonalt.

Sammenhengen mellom røyking og covid-19 er imidlertid mer studert.

Men kvaliteten på disse studiene er varierende, mener de nordiske forskerne som står bak denne nye studien.

De fleste studiene er blitt utført på pasienter som har vært innlagt på sykehus, forteller Galanti til Dagens Nyheter.

Kun et fåtall har tatt utgangspunkt i et nasjonalt representativt utvalg.

Forskerne mener at det er en styrke ved den nordiske studien at den ser på nasjonale data fra et stort og representativt utvalg i befolkningen.

Jentene vinner hvis karakterer skal telle mer

Foto: iStock.com

Kvinneandelen på populære studier vil øke hvis opptaksutvalgets anbefalinger blir gjennomført. Det vil utvalget motvirke med kjønnskvote, skriver Khrono.

Opptaksutvalget, som har vurdert ny modell for opptak til universiteter og høyskoler, la fram sin rapport i begynnelsen av desember. Der foreslår det blant annet at alle tilleggspoeng og muligheten til å ta opp fag fjernes.

Selv om dette vil favorisere jenter, mener utvalget at kjønnsbalansen på sikt vil bli bedre enn i dag.

– Å anslå effekten totalt sett er umulig, men jeg vil mene at kjønnskvote er et virkemiddel som er såpass kraftig at det over tid vil motvirke fordelene som kvinnelige søkere kan ka i et karakterbasert opptakssystem, sier utvalgsleder Marianne Aasen til Khrono.

– Etter hvert som man kommer opp i en kritisk masse av det underrepresenterte kjønn, og hvis disse heller ikke slutter, men blir i studiet og senere i yrket, vil det trekke til seg flere av samme kjønn, sier hun.

En simulering som Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (HK-dir) har gjort for utvalget, viser at dette vil øke kvinneandelen på allerede kvinne-dominerte, populære studier.

På odontologistudiet kan andelen kvinner gå opp fra 79 prosent i dag til 84,4 prosent.

Profesjonsstudiet i psykologi kan få 81 prosent kvinnelige studenter, mot 72 prosent i dag.

Og på veterinærstudiet kan kvinneandelen komme opp i hele 95 prosent, mot 90 i dag.